

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

**T/11721. számú
törvényjavaslat**

**egyes közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő
törvénymódosításokról**

**Előadó: Dr. Pintér Sándor
belügyminiszter**

Budapest, 2013. július

2013. évi törvény

egyres közszolgáltatások ellátásáról és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról

1. §

(1) Ha a települési önkormányzat a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátását a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 33–34. §-ában foglaltak szerint nem biztosítja vagy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás a Ht. 33–34. §-ában meghatározott eljárás eredménytelensége miatt nem biztosítható, a Ht. szabályait az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A települési önkormányzat az (1) bekezdésben meghatározott körülmény bekövetkezéséről haladéktalanul, de legfeljebb 3 napon belül tájékoztatja a kormányrendeletben kijelölt állami szervet (a továbbiakban: állami szerv).

(3) Az állami szerv a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ideiglenes ellátására (a továbbiakban: ideiglenes ellátás) a (2) bekezdésben meghatározott tájékoztatást követő 15 napon belül hatósági eljárás keretében közérdekű szolgáltatót jelöl ki a hulladékgazdálkodási engedéllyel, illetve a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási engedéllyel rendelkező szolgáltatók közül. A közérdekű szolgáltató a szolgáltatást a szolgáltatással érintett területre irányadó közszolgáltatási díj fejében köteles elvégezni.

(4) Az állami szerv kijelölésre irányuló eljárásban hozott döntésével szemben fellebbezésnek és újrafelvételi eljárásnak nincs helye.

(5) A kijelölésre irányuló eljárásban hozott döntés a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelemre tekintet nélkül végrehajthatóvá nyilvánítható.

(6) Az állami szerv az ideiglenes ellátásra irányuló kijelölés során az ellátás hatékonyságához, gyorsaságához, gazdaságosságához fűződő közérdeket, továbbá a lakosság méltányos érdekeit veszi figyelembe.

(7) Ideiglenes ellátásra irányuló kijelölés az új hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés megkötéséig, de legfeljebb 9 hónapos időtartamra történhet. A kijelölés egy alkalommal, legfeljebb 3 hónappal meghosszabbítható.

(8) A közérdekű szolgáltató a hulladékgazdálkodási engedélyében, illetve a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási engedélyében meghatározott közszolgáltatási területen kívül is végezhet ideiglenes ellátásra irányuló tevékenységet.

2. §

Ha az egészségügyi államigazgatási szerv határozattal megállapítja, hogy a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásának kiesése miatt járványveszély vagy más súlyos közegészségügyi kockázat alakult ki, a települési hulladék elszállításának megszervezéséről és elvégzéséről (a továbbiakban: szükségellátás) az állami szerv gondoskodik.

3. §

- (1) Az állami szerv 1. § (3) bekezdése szerinti hatósági döntéséhez, továbbá a szükségellátás megszervezéséhez szükséges, a környezetvédelmi hatóság, az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség, valamint a helyi önkormányzat nyilvántartásában szereplő és a rendelkezésére álló adatokat az állami szerv kérésére haladéktalanul szolgáltatja.
- (2) Kártalanítás mellett az ideiglenes ellátáshoz és a szükségellátáshoz szükséges szállítóeszköz rendelkezésre bocsátására kötelezhető
- a) a más településen végzett hulladékgazdálkodási közszolgáltatás veszélyeztetése nélkül, közvetlenül az ideiglenes ellátás előtt hulladékgazdálkodási közszolgáltatást végző közszolgáltató a közérdekű szolgáltatót kijelölő állami szerv hatósági döntésével;
 - b) a katasztrófavédelmi gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettség szabályainak megfelelő alkalmazásával a szükségellátás végrehajtására alkalmas teherszállító jármű tulajdonosa vagy üzemben tartója a szükségellátás megszervezéséért felelős állami szerv hatósági döntésével.
- (3) A szükségellátás megszervezéséért felelős állami szerv és az 1. § (3) bekezdése szerint kijelölt közérdekű szolgáltató közfoglalkoztatottakkal látja el feladatát. A közérdekű szolgáltató az önkormányzati kötelező feladat ellátásában történő közreműködése erejéig minősül közfoglalkoztatónak.
- (4) A hulladékkezelő létesítmény üzemeltetője a települési hulladék átvételét nem tagadhatja meg amiatt, hogy annak összegyűjtése és szállítása ideiglenes ellátás vagy szükségellátás keretében történik.
- (5) Az ideiglenes ellátás, valamint a szükségellátás költségeit a hulladéklerakási járulék előirányzat terhére kell biztosítani.
- (6) Az ellátásért felelős települési önkormányzat – az állami szerv intézkedésétől függetlenül – folyamatosan megtesz minden intézkedést a Ht. 33. § (1) bekezdésében foglalt hulladékgazdálkodási közszolgáltatás biztosítása érdekében.

4. §

Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben szabályozza a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásának kiesése esetére

- a) vonatkozó részletes szabályokat;
- b) a díjfizetés és az érintettek közötti elszámolás szabályait;
- c) a közérdekű szolgáltató kijelölésére irányuló hatósági eljárás lefolytatására jogosult állami szerv kijelölését;
- d) a települési hulladék szükségellátás keretében történő elszállításának megszervezéséért felelős állami szerv kijelölését.

5. §

E törvény a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

6. §

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § (2) bekezdése a következő 42. ponttal egészül ki:

(Egyes alkotmányos jogok érvényesítése, illetőleg kötelezettségek teljesítése, valamint a társadalmi igazságosság előmozdítása érdekében a mellékletben és a külön jogszabályokban meghatározott illetékmentes eljárásokon felül tárgyuknál fogva illetékmentes eljárások:)

„42. a mezőgazdasági termelő székhelye vagy lakóhelye és a művelése alatt álló termőföld, tanya vagy használatában lévő telephely között, termény szállítása esetén, az útdíjköteles elemi útszakaszra vonatkozó, díjmentes viszonylati jegy váltására jogosító hatósági bizonyítvány kiállítására irányuló eljárás.”

7. §

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény 1. § (3) bekezdése a következő *k)* ponttal egészül ki:

(Közfoglalkoztató lehet:)

„*k)* a kötelező önkormányzati feladat ellátásában közreműködő, törvény alapján kijelölt közérdekű szolgáltató.”

8. §

A behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 2013. évi XXIII. törvény 52. §-ában az „e törvény hatálybalépését követő hat hónapon belül” szövegrész helyébe a „2014. július 1-jéig” szöveg lép.

9. §

Az egyes törvényeknek a távolléti díj számításával és a közpénzek szabályozásával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CIII. törvény 37. § (6) bekezdésében a „2013. október 1-jén” szövegrész helyébe a „2014. július 1-jén” szöveg lép.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 19. pontja a hulladékgazdálkodást a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé telepíti.

Ezzel összhangban a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) 33. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátását a közszolgáltatóval kötött hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés útján biztosítja. Bár a Ht. 18. alcíme alatt szabályozott jogintézmények több olyan garanciális jellegű szabályt tartalmaznak, amelyek rendeltetése a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás folyamatosságának biztosítása, jelenleg nincs arra az esetre szabályozás, ha a településen a közszolgáltatás bármelyik szerződő fél jogellenes tevékenysége folytán, vagy a közszolgáltató kiválasztására irányuló, a Ht.-ben körültekintően szabályozott eljárás eredménytelensége miatt átmenetileg szünetel. Ezt a szabályozási hiányosságot kívánja pótolni a törvényjavaslat.

Az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról szóló 2013. évi LXVII. törvény szabályozza az útdíjfizetési kötelezettséget. A törvény felhatalmazást ad a mezőgazdasági termelők élő állat szállítása és a mezőgazdasági termények betakarítása idejére a mezőgazdasági termények szállítása esetére útdíjfizetési mentesség megállapítására. A mezőgazdasági termelők ágazati sajátosságából adódó alacsony jövedelmére tekintettel tartalmazza a törvényjavaslat a mentesség megállapítására irányuló hatósági eljárás illetékmentessé tételét.

A kőolajtermékek forgalmazásához kapcsolódó adók beszedése hatékonyságának növelése érdekében a behozott kőolaj és kőolajtermékek biztonsági készletezéséről szóló 2013. évi XXIII. törvény (a továbbiakban: Kt.) előírta, hogy a Magyar Szénhidrogén Készletező Szövetségnek a Kt. hatálybalépésétől számított hat hónapon belül – 2013. október 1-jétől – üzemanyag-jelölő és -ellenőrző rendszert kell működtetnie. Tekintettel azonban arra, hogy e jelölőrendszer részletszabályainak európai uniós notifikációs eljárásának időtartama akár a fél évet is elérheti, szükséges a jelölőrendszer működtetésének bevezetésére vonatkozó határidő pontosítása.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

Amennyiben a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás Ht.-ben meghatározott rendje bármely okból megváltozna, erről az adott település önkormányzatának képviselő-testülete rendelkezik legkorábban megfelelő információval. A törvényjavaslat 1. §-a ezért előírja az önkormányzat számára, hogy a szükséges lépések megtételére a törvényjavaslattal feljogosított és kormányrendeletben kijelölt állami szervet értesítse. Az állami szerv első lépésben – a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvényben meghatározott közérdekű üzemeltető kijelöléséhez hasonló megoldást követve – e törvényjavaslattal létrehozott hatósági jogkörében, az általános ügyintézési határidőnél rövidebb eljárás keretében, a megfelelő engedélyekkel rendelkező szolgáltatót jelöl ki az adott település vonatkozásában hulladékgazdálkodási tevékenység ellátására. Ez a hatósági jogkörben közérdekre tekintettel előírt tevékenység azonban a szolgáltató érdekeit szem előtt tartva csak ideiglenes lehet

(ideiglenes ellátás). A hatósági jogkörben hozott döntéssel szemben természetesen biztosítani kell a jogorvoslat lehetőségét, azonban ezen jog gyakorlása nem eredményezheti a szolgáltatás hosszabb időn keresztül történő elmaradását, ezért teszi lehetővé a javaslat a hatósági döntés azonnali végrehajthatóságának kimondását. Az ideiglenes ellátásra kijelölt szolgáltató meglévő engedélyeinek a módosítására ugyanakkor nincs szükség, ezt azonban a törvényjavaslatnak a Ht. egyéb szabályaira tekintettel – a koherencia biztosítása érdekében – *expressis verbis* ki kell mondania.

A 2. §-hoz

A közszolgáltatás szünetelése miatt felhalmozódott hulladék egészségügyi kockázatot hordoz magában. A körülmények megítélése és mérlegelése a tisztifőorvos feladata. Amennyiben a megyei tisztifőorvos megállapítja, hogy a kockázat mértéke elérte azt a szintet, amely különleges intézkedést igényel, a kijelölt állami szerv szervezési lépéseket tesz és gondoskodik a hulladék elszállításáról (szükségellátás).

A 3. §-hoz

A hulladékgazdálkodás szakszerű ellátásához szükséges adatokkal a környezetvédelmi hatóság (mely hatóság jelenleg a hulladékgazdálkodási engedélyt és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási engedélyt kibocsátó hatóság), az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség és az érintett települési önkormányzat rendelkezik. Ezek az adatok nélkülözhetetlenek az ideiglenes ellátásra történő kijelölési eljárás, valamint a szükségellátás megszervezése során – figyelemmel a hatékonyság, gyorsaság, gazdaságosság törvényjavaslatban előírt követelményére –, ezért a törvényjavaslat kötelezi ezeket a szerveket a megfelelő adatok soron kívüli átadására.

Az ideiglenes ellátás és a szükségellátás során szükséges szállítójárművek hatóság által történő igénybevételenek lehetőségét előíró szabály a hulladékszállításhoz fűző közérdekhez kötődik, és differenciál az ellátás módjának függvényében. Tekintettel arra, hogy a szükségellátásra a fokozott egészségügyi kockázat esetében kerül sor, a szükséges szállítókapacitás biztosításánál nem kell érvényesülni a hulladékszállító járművekkel szemben normál körülmények között támasztott speciális követelmények. Ebben az esetben igénybe vehető a nem hulladékgyűjtési célra kialakított, de arra alkalmas jármű, függetlenül tulajdonosának, üzemben tartójának személyétől. Ezek a járművek azok közül választhatók ki, amelyeket katasztrófavédelmi gazdasági szolgáltatási kötelezettség keretében kijelöltek és hulladékszállításra alkalmasak.

A törvényjavaslattal szabályozott ideiglenes feladatokban nagyobb létszámú közfoglalkoztatott alkalmazható, melynek törvényi alapjait a javaslat teremti meg.

Az ideiglenes és szükségellátás során megnyilvánuló állami szerepvállalás nem menti fel az önkormányzatot a Ht.-ben meghatározott feladatainak teljesítése alól.

A 4. §-hoz

A törvényjavaslat e §-a ad felhatalmazást a Kormánynak a nem rendszeres hulladékgazdálkodási tevékenység két – e törvényjavaslattal bevezetett – új

jogintézményének, az ideiglenes ellátásnak és a szükségellátásnak a részletszabályai kidolgozására, az ezekben az esetekben eljáró állami szerv kijelölésére, a díjfizetés és elszámolás szabályainak megalkotására. Az eljáró szerv kijelölésére vonatkozó felhatalmazó rendelkezés lehetőséget biztosít arra, hogy a Kormány a közigazgatás-szervezési lehetőségével rugalmasan éljen: a két feladatra egy, vagy két különböző állami szervet jelöljön ki.

Az 5. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

A 6. §-hoz

A mezőgazdasági termelők által üzemeltetett gépjárművek útdíj fizetése alóli mentesülése érdekében a mezőgazdasági termelő székhelye vagy lakóhelye és a használatában álló termőföld, tanya vagy telephely között, termény szállítása esetén, az útdíjköteles elemi útszakaszra vonatkozó, díjmentes viszonylati jegy váltására jogosító hatósági bizonyítvány kiállítására irányuló eljárás hatósági eljárás. Tekintettel az eljárás céljára, a mezőgazdasági termelők útdíj-fizetési kötelezettségének teljesítése alóli mentesülésére, indokolt az eljárást a tárgyánál fogva illetékmentessé tenni.

A 7. §-hoz

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény szigorú keretek között tartja a közfoglalkoztatási jogviszony létesítésének lehetőségeit. Szabályai zárt taxációval sorolják fel azokat a szerveket, amelyek közfoglalkoztatók lehetnek. A törvényjavaslat e kört bővíti, megteremtve annak lehetőségét, hogy a Ht. szerinti kötelező önkormányzati feladat ellátására az 1. §-sal szabályozott hatósági eljárás során kijelölt közérdekű szolgáltató a hatósági döntéssel megnövelt feladatai ellátásához szükséges humánerőforrás kapacitáshoz közfoglalkoztatás keretében is hozzájuthasson.

A 8-9. §-hoz

A 8. § szerinti rendelkezés a Kt. vonatkozó rendelkezésének szövegcsérés módosítása az üzemanyag-jelölő rendszer bevezetésére előírt határidő pontosítása érdekében. A 9. § szerinti rendelkezés az egyes törvényeknek a távolléti díj számításával és a közpénzek szabályozásával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CIII. törvény jelölőrendszerrel összefüggő rendelkezéseinek hatályba lépésének összhangba hozása a törvényjavaslat 8. §-ában foglaltakra tekintettel.